

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér.

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Vásárok.

A mohácsi vásártér kihe-lyezése óta vásár napján alig venni észre itt a városban, hogy országos vásár van. A Király-uton elhelyezett kirakó vásárt ha esetleg szintén a városon kívül helyezik el, akkor a város vásár napján sokkal kihaltabb lesz, mint más napokon és úgy az eddigi, mint a jövő állapoton érdemes lesz kissé elgondol-kozni.

A vásárok általában ma mintha veszítenének régi jelentőségükből. A kereskedők például határozottan nem örülnek a vásárnak. Az a tömegforgalom nem mind vevő s ha egyik-másik vásár sikerül is, nem sok a köszönet benne. A vásároknak ma már külön „vásáros“ közön-sége is van, amely a vásáron megjelenteknek elég tekintélyes hányadát képezi. Ezek abból élnek, hogy vásárra járnak. Megfigyelik, hogy melyik üzletben na-gyobb a tolongás és ott set-tenkednek, alkudoznak, mus-trálnak, amíg valami a ke-zükben nem marad, ami aztán észrevétlenül, fizetés nélkül a kézikosárba kerül. Előkelő, nagyforgalmu üzlet tulajdonosa beszélte, hogy vásár napján mindig ráfizet az árusításra az ilyen vásá-ros vevők miatt.

A ma fejlett ipara és kü-lönösen a kitünően szerve-zett és messzeágazó kereske-delem mellett tulajdonképen csak az állatvásárra van iga-zán szükség. A kirakó vá-sár, az iparosok és kereske-dők vására ma már teljesen szükségtelen és csak azért nem lenne kívánatos egyszerre abbahagyni, mert ma már elég tekintélyes azon vásári iparosok és kereskedők száma, akik csak a vásárnak dolgoz-nak és csak abból élnek.

Visszont éppen ez a „vásári munka“ az, amely nem teszi kívánatossá a kirakó vásárt.

Köztudomásu, hogy ennek a fogalomnak az értelme ma a silányabb, rosszabbul készi-tett, gyorsan összetoldozott-foltozott áru, amely főleg ol-csóságával akar feltűnni, amely olcsó árban természe-tesen jó anyag, jó munka nem lehet benne.

Szinte félünk kimondani, de igazán érdemes volna fog-lalkozni azzal a gondolattal, hogy a vásárnak ez a része megszüntessék. Ha azt vizs-gáljuk, hogy mi történne ak-kor, ha a vásáron nem le-hetne cipőt, csizmát, cipő-krémet és fogkefét venni a sok más hasonló cikk mel-lett, könnyen rájövünk arra, hogy a vásár közönsége az állatvásár elintézése után be-jönne a városba és megbiz-ható üzletekben venné meg a szükséges árut. Lehet, hogy ez kényelmetlen lenne és ha nagyon félnek bele-nyulni ebbe a darázs-fészekbe, még az is elintézés lenne, ha csak helybeli iparosok és kereskedőknek adnák meg azt a jogot, hogy a vásáron árusítsanak, amikor is ezek a vásár tartamára kibérlendő, ennek a célnak felépített áru-sító fülkékben helyeznék el árujukat.

Talán más megoldást is lehetne találni, de vélemé-nyünk szerint a vásári for-galmat a városba, a megbiz-ható, szolid üzletek felé kell terelni. A vásári árut, a vá-sári munkát ki kell küszö-bölni, amelyre a vevő, ha bármily olcsón is veszi, rá-fizet tulajdonképen. Ne higy-jük azt, hogy így talán meg-csappanna a forgalom, ne higyjük azt, hogy a vidékiek a vásár után hazamennek és nem jönnek a városba, mert akinek venni valója van, an-nak azt meg kell venni és a falusi ember mindig szive-sebben vesz a városban, mint falujában, ahol mégis olcsób-ban kapja a jobb árut.

Nemcsak Mohács problé-mája ez, hanem országos kérdés, amelyről érdemes lesz beszélni és elintézésére mó-dokat keresni. Nagyon ter-mészetes az érdekeltek ne-

várják azt, hogy csak a ha-tóságok gondolkozzanak, ha-nem maguk keressék meg azokat a módokat, ame-lyek nekik is, a közönség-nek is a legjobbak lesznek.

A mohácsi leventék kiváló eredményt értek el a vármegyei versenyen.

Élénk taps fogadta az elvonuló mohácsi mintacsapatot.

A zenekar kitünő játéka elismerést keltett.

Negyedik helyre került Mohács városa.

Hat díjat nyertek az atléták.

A vármegyei leventeverseny nagy eseménye volt a levente eszmének és az egész vármegyé-nek is. Pécs városát kora reggel-től kezdve tarkították a levente csapatok. Ragyogó arcu, napbar-nított fiúk kalonás léptekkel vo-nultak végig az utcákon s lábuk nyomán megdobban a Mecsek-alja. A magyar ígérlet, a magyar jövő sugárzott le a fiukról s érezte ezt a közönség is, amely a leg-nagyobb szeretettel és érdeklő-déssel fogadta a vármegye le-ventéit.

A délelőtti felvonulás három zenekarral festői, szép látvány volt. Az utca forgalma megállt s mindenki a fiukat nézte, akik büszkén lépkedtek a zenekarok hangjára.

Az atlétikai versenyek 8 órákor kezdődtek a PAC—PEAC pályán, amelyek a mohácsiak részére nagy örömeiket szereztek.

A mohácsi leventecsapat

a 21 díjból 6 díjat nyert.

Két első, egy második és

három harmadik díjat.

Különösen a staféta volt

kitünő. Összesen hét at-

letikai számban öt he-

lyen, voltak mohácsiak a

célban.

A járás leventéi is szépen sze-repeltek. Egy első, egy második és két harmadik díjat vittek el.

Az atlétikai verseny végered-ménye a következő:

100 m-es síkfutásban: 1. Papp Gyula, Vajszló, 2. Szmerkács De-zső Mohács, 3. Stefán Ferenc Mohács.

400 m-es síkfutásban: 1. Riszt Mátyás, Nagypád, 2. Kerner István Nagypád, 3. Tóth Pál Mohács.

Magasugrásban: 1. Hauch J. Kisbudmér, 2. Hessz György Szúr, 3. Hoffmann Ede Nyomja.

Távolugrásban: 1. Póth István

Magyarbóly, 2. Vajda Ernő Bisse, 3. Leopold Ferenc Mohács.

Súlydobásban: 1. Geiger Bálint Mohács, 2. Torjánecz Pál Alsó-szentmárton, 3. Liebele János Kisnyárad.

Buzogánydobásban: 1. Dietrich Fülöp Hercegszabar, 2. Weber Ferenc Hercegszabar, 3. Spengler Henrik Hidor.

4×100 méteres staféta futás: 1. Mohács r. t. város, 2. Pécsi járás stafétája.

Ezen atlétikai számok helye-zettjei a várm. arany, ezüst, illetve bronz leventémért, a buzogány-dobás első helyezetteje a Baranyai Gazdabank R.-t. díját, a 4×100 méteres staféta verseny első he-lyezett csapata a Baranyavármegyei Orvos Szövetség díját nyer-te el.

A staféta tagjai a következők voltak: Ehmann Lajos, Stefan Ferenc, Haffner Dezső és Szmerkács Dezső. A döntőben 8 mé-terrel, hatalmas fölényvel lettek elsőek. A váltások is kitünően mentek.

Tábori mise.

Pontosan 11 órákor érkeztek meg a verseny helyére Izabella kir. hercegasszony és Albrecht kir. herceg autón. A tribün előtt felállított tábori oltár előtt már addig együtt volt a vármegye, a város és a járási hatóságok képviselői és a vármegyei előkelőségek. A pályán több mint 2000 levente állt feszes vigyázzban, amikor Igaz Béla dr. prelátus, felsőházi tag megkezdte a tá-bori misét. A szentmise alatt a dunaszekcsői leventezenekar egy-házi dalokat adott elő. Szentmise után Igaz Béla dr. mondott lel-kesítő beszédet a leventékhez.

Délben Virág Ferenc püspök-nél diszebed volt, amelyen Iza-bella kir. hercegasszony, Albrecht kir. herceg és a vármegye elő-kelességei vettek részt.

A délutáni verseny.

Délután két órára hatalmas tömeg, majd 5000 ember gyűlt össze a versenypályán. A tribünön ott láttuk *Mátyás* Sándor ny. altábornagyot, *Virág* Ferenc megyés püspököt, *Koszmovszky* Józ. ef. tábornokot, *Fischer* Ferenc dr. főispánt, *Fischer* Béla alispánt, *Tallán* Andor Somogyvármegye alispánját, *Nedtvich* Andor pécsi polgármestert, *Visnya* Ernő főrendiházi tagot, a papság, a katonaság és a vármegyei előkelőségeket nagy számban. Mohácsról *Margitay* Lajos dr. polgármester, *Schmidt* Lajos és neje, *Éva* László tanácsnok, dr. *Bartók* Lajos aljegyző, *Petrovics* Károly, *Pichler* József, *Faragó* Gábor tanítók, *Német* Károly főszolgabíró és a járásból a jegyzők nagy számban jelentek meg.

Pár perccel két óra után érkeztek meg a fenségek, akik a részükre feldisznított páholyban foglaltak helyet.

Ezután megkezdődött a csapatok felvonulása, amely majd háromnegyed óra hosszat tartott. Daliás lépésekkel, a három levante zenekar felváltott játéka mellett léptek el a tribün előtt.

A mohácsiakat élénk és általános taps fogadta, amikor dr. Gyarmathy vezetésével elvonultak.

Nagy tetszést arattak a duna szekcsőiek; a festői népviseletű levente csapatot sokáig tapsolta a közönség.

Nyolcvan levante csapat vonult el. A megcsonkított ország reménységei. Betelt a hatalmas pálya minden zuga csapatokkal és felemelő látvány volt a fegyelmezett, szép rendben elvonult és felállott levanték tömege. 2666 levante volt együtt.

A csapatok felállása után kürtész harsant, majd *Isabella* kir. hercegasszony kezdett el beszélni:

— Örömmel jöttem ide, hogy nektek, baranyai levanték átadjam e zászlót. Jelképe legyen ez erős akaratoknak, hogy mindenkor készek vagytok hazátok szolgálatára és ha szeretett szülőföldünk oltalma kívánná, arra is, hogy azt erős, gyakorlott karokkal, fegyelmezett szellemmel, önfeláldozással és buzgó hazaszeretettel támogassátok.

— Csak ép testben lakozik ép lélek! Ez a levante mozgalom jel-szava. Derék férfiakká való nevelés a célja az oktatástoknak és kiképzésteknek. Örömmel tölti el szívünket a kiképzésben már eddig is elért szép eredmény, mely fegyelmezett magartásokban tükröződik vissza.

— Legyetek hálásak, hogy alkalmatok van testi és szellemi fejlesztésetekre és férfierényeitek gyakorlására, saját magatok, családotok és hazánk javára.

— Baranya fiai! Egyenként és összesen minden levantének a szívére kötöm: Legyetek a jövőben is szorgalmasak, fáradhatatlanok a rátok rótt kötelességek teljesítésében, legyetek mindig érdemes fiai hős elődeiteknek. Tartsatok össze e szent zászló alatt!

Emeljétek szíveteket Istenhez erősen bizva abban, hogy Magyarország Nagyasszonya meg fog

védeni benneteket és mindenkor meg fogja oltalmazni szeretett hazánkat.

— Adjá Isten, hogy úgy legyen!

Fischer Béla alispán beszélt ezután:

— Fenséges Kir. Hercegasszony és Kir. Herceg! Hálás köszönettel és hódoló tisztelettel veszem át a zászlót, a Fenséges Kir. Hercegasszony ajándékát Baranyavármegye törvényhatósága testnevelési bizottságának nevében azzal, hogy azt, mint Fenségednek vármegyénk levanteintézménye iránti nagyrabecsülése és szeretete zálogát drága klenodiumaként fogjuk megőrizni.

— Ez a zászló — engedje meg Fenséged —

örök, megbonthatatlan kapcsolat legyen a fenséges kir. hercegi család és Baranyavármegye közönsége között,

porig áztatott nemzetünk forró szeretetében, szerencsétlen országunk talpraállítására és boldogtételére irányuló szakadatlan és küzdelmes törekvéseinkben.

Majd a levantékhoz fordulva így folytatta:

— Levanték! Kedves Fiaim! Ti, akik egy halálraítelt ország utolsó mentőgondolatának a szülőttei vagytok, akik egy letarolt ezeréves fölgyerdő helyén ujult erővel feltörő sarjerdő álltok a megüszkösödött fatölkék között, Ti, akik most már négy év óta dolgoztatok szakadatlanul, megfeszített izmokkal, hogy bennünket közelebb juttassatok legszembetűnőbb vágyakozásunk, álmunk teljesüléséhez, tekintsetek fel e zászlóra, melyet egy nemes, fenséges kéz ad át Nektek a mai napon, hogy ez alatt küzdjétek, dolgozzatok szívetek utolsó dobbanásáig azért a boldog országért, amit mi oly könnyelműen elvesztünk.

— Baranyai levanték! Emeljétek fel kezeiteket és esküdjétek velem együtt e zászlóra, hogy *ne legyen egy szabad percünk, ne legyen nyugodt az álmunk, ne legyen egyetlen örömteljes pillanatunk mindaddig, amíg életünk egyetlen szent célját, a megálázott, szerencsétlen nemzetünk boldogságát ki nem küzdöttük!*

Felejthetetlen, lelkeket lázba hozó pillanatok következtek ezután. Kétezerhatszázhatvanhat levante ajkáról zúgott fel a háromszoros esküvés:

— *Esküszünk! Esküszünk! Esküszünk!*

És ugyanabban a pillanatban mintegy visszhangként a zenekar rázendített a Magyar Hísekegyre. A magyar imádság felszárnyaló hangjai elszálltak messze, a trianoni határok felé. A magyar imádság alatt kötötte fel a zászlóra a díszes szalagot *Isabella* kir. hercegasszony.

Szabadgyakorlatok és a csapatok mutatóvanyai.

Ezután a közös gyakorlatok következtek. Precizen, ütemesen, mint egy ember csinálta a két-

ésfélezer levante a gyakorlatokat teljesen hibátlanul és a legnagyobb elismeréssel lehet csak megemlékezni a levanteoktatókról, akiknek érdeme ez a tökéletes munka.

Majd a csapatok egyenként következtek és mutatták be gyakorlatait. A mohácsiak precíz, zeneszórá végzett gyakorlatai nagy tetszést arattak. De a mohácsi járás is általában kitűnt. A dunaszekcsőiek, a németbolyiak és mind mind teljes tudásukat mutatták be. Negyed 7 óra volt, amikor valamennyi csapat elkészült s kihirdették az eredményt.

Isabella kir. hercegasszony zászlaját *Siklós* csapata nyerte el, II. helyre a *magyarbolyi*, a III. helyre a *himesházi* körjegyzőség s IV. helyre *Mohács* került, *Virág*

Ferenc megyés püspök díját nyerte el.

A mohácsi járás levantei még a következő díjakat nyerték:

Szily Tamás díját *Németboly* nagyközség, *vitéz* Sztankovánsszky Pál díját a *versendi* körjegyzőség, *Schmidt* Lajos díját *Dunaszekcső*.

A mohácsi járás oktatói közül a következők nyertek díjat:

Perlaky György díját nyerte *Gyarmathy* Imre dr. mohácsi, báró *Mirbach* Antal dr. díját nyerte *vitéz* *Sarboly* János németbolyi, *üszögi* *Grosz* Imre dr. díját nyerte *Ungár* István ráctöttösi, *Mazaly* József díját nyerte *Beck* Ferenc babarci, *Székesegyházi* uradalom díját nyerte *Schneider* József mohácsi és *Csonka* Lajos díját nyerte *vitéz* *Kardos* György nagygyárádi oktató.

Az Országos Rokkantségélyző és Nyugdíjegylet mohácsi fiókjának 30 éves jubileumi ünnepe.

Nem túlnagy érdeklődés mellett, de annál familiárisabb, annál melegebb hangulatban ünnepelte meg a Magyarországi Munkások Rokkantségélyző és Nyugdíj Egylete Mohácsi 25. számú fiókja fennállásának 30 éves jubileumát.

Az ünnepség folyó hó 8 án szombaton délelőtt 9 órakor szentmisével kezdődött, amelyre a tagok zászló alatt vonultak fel. Evangéliumkor dr. *Frey* János apátplébános szentbeszédjében méltatta az Egyesület 30 éves szociális működését és a tagokat további munkára és kitartásra ösztönözte.

A diszközgyűlést az Egyesület helyiségében a Tóth-féle vendéglőben fél 11 órakor nyitotta meg — aránylag kevés érdeklődés mellett *id. Szingstein* János elnök. Időközben megérkezett *Margitay* Lajos dr. polgármester is, kit a jelenlevők hatalmas éljenzéssel fogadtak. A gyűlés első szónoka a központ képviselője *Méder* Dezső titkár volt. Meleg szavakkal tomácsolta a központ üdvözlését a jubiláns fiókegyesületnek, majd élvezetes előadásban ismertette az egyesület rövid történetét.

Már a hetvenes években alakultak külföldi mintára rokkantság esetére biztosító intézetek, ezek azonban csak a társadalom egyes rétegeit vonták körükbe. Szükség volt tehát egy olyan egyesületre, amely minden rendű és rangú polgárt, de főleg munkást istápol, aki kevesebb keresetből alig tud öregségére valamit félrerakni. Ilyen körülmények között alapították meg 1891. évben *Katics* Antal és társai a most is fennálló Egyesület. Természetesen bizalmatlanság és közöny volt az első nehézség, amit le kellett küzdeniök.

A helyzet azonnal megváltozott, amikor 1903-ban elkezdtek fizetni az első segélyeket. Ettől az időtől kezdve az egyesület óriási fejlődésnek indult, úgyhogy 1914-ben már 200.000 tagja volt, ezek között 2000 rokkant. Ekkor az már egyesületnek horribilis vagyona volt, kb. 22¹/₂ millió aranykorona.

A fejlődés legszebb stádiumában, a jólét és a gazdaság tető-

pontján ütött ki a háború, amely a hangaszorgalommal összehozott és a nemes szociális cél megvalósítására készen álló gyönyörű vagyont egyszerűen se nmivé tette.

A háború után nem lankadó erővel fogott neki a vezetőség az Egyesület talpra állításához. Sok nehézségeket okozott az elszakadt részek nélkülözése is. Azonban a nehéz munka meghozta gyümölcsét, amennyiben az Egyesület ma már teljesen talpra állott és majdnem 6 millió pengő vagyonnal is rendelkezik, amely hatalmas összeg gyümölcsöző ingatlanokban van elhelyezve.

Nagy munka volt a porbasújtott egyesület talpraállítása, de tökéletesen sikerült s ebben nagy része van a fiókegyesületeknek is, különösen a mohácsinak, amely Baranyában a legelső volt. Ma már ismét sereglenek a tagok az Egyesület zászlai alá. Átérti mindenki azt a nagy szociális jótéteményt, amit ez az egyesület végez tagjaival. Nemcsak munkások, hanem iparosok, tisztviselők és minden rendű és rangú emberek sietnek rokkantságuk, vagy öregségük esetére magukat biztosítani. Itt is folyik az áldásos munka s ezért az érdem a fiókegyesület önzetlen vezetői illeti Mégegyszer szeretettel köszönti a diszközgyűlést és úgy a régi mint a jelenlegi vezetőségnek a központ őszinte hálaíját és elismerését tolmácsolja.

A közszeretben álló titkár beszédét az egybegyűlt lelkesen megénezték.

Herger Alajos emelkedett ezután szólásra. Kegeletes szép szavakkal emlékezett meg az egyesület elhalt tagjairól, majd — az általános figyelem közepette — a fiókegyesület 30 éves múltját vázolta. Az alapítók működése itt is a bizalmatlanság jegyében indult meg, de a nemes gondolkodású uttörők vasakarata mégis csak diadalt aratott. Megrázó szavakkal festette azokat a súlyos és nehéz időköt, amelyeket az egyesület a háború, de még inkább a megszállás alatt keresztül élt. Az isteni gondvisé-

és azonban nem hagyta szétzúlni a tagokat, mert épen a háboruban tanulták meg az emberek, hogy van felebaráti szeretet.

Mindenkit buzdítani, serkenteni kellene, az Egyesület tagjai sorába való belépésre. Ők, akik az egyesület segélyét élvezik, tudják értékelni az egyesület célját és szociális fontosságát.

A rokkantak és segélyezettek háliját és köszönetét tolmácsolja és az Isten áldását kéri a központi vezetőség további munkájára. Külön köszönetét fejezi ki a megjelent központi titkárnak humanus és mindenkivel szemben előzékeny munkálkodásáért.

Végül indítványozza, hogy a diszközgyűlés a központi vezetőséget táviratilag üdvözölje. Az indítványt a tagok egyhangulag elfogadták, a szónokot pedig lelkesen ünnepeleék.

Ezután *János Sebők* József, az egyesület jegyzője a központ nevében felkérte dr. *Margitay* Lajos polgármestert, hogy vállalja el az Egyesület fővédnökségét.

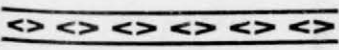
Dr. *Margitay* polgármester köszönetét fejezi ki a megtisztelésért, a fővédnöki tisztet örömmel vállalja. Elismerését nyilvánítja az egyesület nemes munkásságáért, üdvözli a vezetőséget és Isten áldását kéri működésére.

Id. Szingstein János elnök a villányi fiók küldötteit üdvözölte, majd *Nagy Árpád* indítványára a diszközgyűlés jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki *Müller* Antalnak, a fiók jelenlegi alelnökének, aki a 30 év történetét olyan szépen megírta s ezután a diszközgyűlés feloszlott.

Délután a központ kiküldöttét, a vidéki vendégeket és a vezetőséget *Herger* Alajos látta vendégül szülőjében.

Este fél 8 óraker sikerült társasvacsora volt a Tóth-féle vendéglőben, amelyen a hölgyek is szép számban jelentek meg. Felköszöntőt mondtak *Id. Szingstein* János az Egyesületre, *János Sebők* József a nőknek, *Herger* Alajos a rokkant tagokra, *Meder* Dezső titkár a sajtóra, dr. *Bartók* Lajos pedig a központi kiküldöttre.

Vacsora után a társaság kitűnő hangulatban még sokáig együtt maradt.

Nyílt levél

Fehérvári mérnök urnak.

Hogy csonka hazánkat feltámasszuk, régi nagyságunk felépítéséhez minden magyarnak hangsúlyosalkmal egy-egy homokszemecskét kell vinnie ehhez az épülethez.

Egy ilyen kis homokszem szerény kis tervem, amelynek kivitelé mérnök ur hatáskörébe tartozik. Mérnök ur eddig is igen sokat tett és dolgozik lankadatlanul szülővároskám érdekében. Ha nehézségek vannak, — ne csüggyesse, hanem energiával, kitartással csak előre!

Mohács gazdasági fellendítéséről van szó. Igen kevés befek-

tetéssel, jóformán semmivel horribilis hasznót és sok munkás kezét foglalkoztathat majd 6—10 éven belül. Ugyanis Mohács befásításáról van szó, de nem gömbakáccokkal, mert az nem gazdaságos, nem is szép, — tessék a kontrasztot elképzelni a szép és hatalmas város háza és a parkocskájában levő akáca között. Az akác csak szükségfa, jobb a semminél. A város háza elé lutz, vagy ezüst fenyő kell. Másfelé utcák hosszat pedig — *gyümölcsfák*. Ezek nem ártnak a villanyvezetékeknek sem, mert a diófa kivételével nem nőnek oly magasra. A drótoknak akadályozó ágakat pedig hozzáértéssel, szakszerűen ki lehet metszeni. Milyen szép látvány is lenne tavasszal a sok-sok virágzó fa!

Nem mondom, hogy a meglevő kis akácfákat irtsák ki, — hagyják meg egyelőre, de ahol kipusztult, pótlásokra szorul, oda már egy kidolgozott terv szerint: gyümölcsfákat ültessenek. Aztán hány utca és utcácska van még, ahol egyáltalán nincs fa. Például Kiszaludy-utca, végig a Dunapart, a felsődunai beton mellett, — ide diófákat lehetne ültetni, sőt lehet a parton is, de itt már víz-álló szilvafákat, vagy almát, aztán megint a végáttöltés külső részein. A fa köti a talajt, még árvizeknél is a töltéserődítéseknek kitűnő védpont. Ott van az ugynevezett cigánysor a város szélén, ott négy sorosan lehetne bármely terebélyes (dió, körte, nemes gesztenye) fat ültetni. A Szentháromság utcában végig kajsztint, a Kossuth Lajos utcában cseresznyét, kisebb közökbe meggyfákat, őszibarackfákat.

Hogy játszva, olcsón miként lehetne a várost gyümölcsfákkal beültetni az iskolák bekapcsolásával, már a jul. 30-iki Mohácsi Hirlapban megemlítém. A facsemeték beszerzését a földművelésügyi minisztérium útján jutányosan lehetne eszközözni. A városnak átlagos számításom szerint 5000, azaz ötezer pengőjébe sem kerülne. Meg lehetne próbálkozni egy más móddal is: a városi polgárság önkéntes adakozása révén. Egy városi alkalmazott járjon aláírásai ivvel házról-házra a tulajdonosokhoz. A magam részéről készségesen felejtárlom, hogy a házam előtti négy darab akáca helyére barack, vagy utcaterv szerinti bármilyen gyümölcsfát ültetek. Egyetlen, jóérzésű magyar ember, mohácsi háztulajdonos sem zárkózna ez elől el, különösen ha annak szükségességét szószékről a lelkeszek is kiprédikálnak a népnek. Bármily kiviteli esetben a néhány év múltáni termésből bizonyos hányadot is juttatnék a háztulajdonosoknak, egyben köteleességüké tenném — birságokkal — a fa védését is.

Gyümölcsértékesítő szövetkezetéről volt már szó. Ezt azonban csak később lehet megvalósítani és kiszélesíteni, — de előbb ültessék csak el azokat a gyümölcsfákat, ami a város és jóformán semmi befektetés nélkül, hisz' így is, ugy is fásítanak.

Ha meg lehetett Steierban, Tirolban, Bajorországban ezt csinálni, miért ne lehetne ezt Mo-

hácson is megteremteni? hisz' a talaja, ésghajlata alkalmas. Kertváros is lesz egy csapásra, jóformán máról-holnapra pormentes, egészségesebb. Tervük idővel gazdasági iskolát is létesíteni. Ha megvan már a fásítás, ez az iskola előnyére is szolgálhat. Aztán azok az ipari és kereskedelmi előnyök, amik a gyümölcs-termelésből kifolyólag származnak. Miért ne lehetne e csonka kis országban e téren Mohács uttörő? Később a falvakat és környéket is be lehet ebbe kapcsolni. Kecskeméti megteremtette a futóhomoktengerben a barackkerteket. Szegedről viruló rózsákat exportálnak léghajókon Berlinbe, Bécsbe, Svájcba.

Miért kell nekünk rengeteg pénz kiadni a tiroli és steier almákra, amikor Mohács nemcsak Budapestnek, hanem külföldre is waggonokkal exportálhatna 10—15 évi mulva. És 5000 pengő momentáni befektetés leszállítaná, eltörölné Mohács városka összes pótadóit és saját erejéből és városi vagyonból lenne meg a fogadalmi templom, a városi gőzfürdő, a vízvezeték, csatornázás és nem utópia, ha azt állítom, hogy hatalmas gyárak: szeszgyár, conservgyár. Sok ember jutna kenyérhez és jóléthez.

Kérem a főmérnök urat, terjessze ezt a szerény indítványomat a legközvetlenebb tanácsülés elé szakszerű kidolgozással és módosítással.

A polgármester urat meg mély tisztelettel kérem, tegye magáévá ezt az ügyet, mint e városka első polgármestere, ki nemcsak a múltban teljesítette követségére méltó példaként követségét, hanem a jövőben is be fogja bizonyítani, hogy mennyire a szíven fekszik városkájá és a szegény árva magyar nemzete sorsa.

A tanácsot is kérem, hogy járuljanak hozzá e mindannyiunkra csak hasznos tervhez, hogy még 1928. év őszén, vagy 1929. év tavaszán hozzáláthassanak a kivitelhez.

Amennyiben növényi szaknácra szükség lenne, azt az ország egyik leghíresebb növény-és természetudósa adná meg kérésünkre, vagy egyik földművelésügyi szakkiküldött.

Még valamit: A városi gyümölcsstermelés nem lenne hátrányára a magántermelésnek sem, mert az értékesítés mintegy automatice kapcsolódna be akár az exportálásba, vagy helyi fogyasztás és feldolgozásba.

Mégegyszer kérem e szerény terv megszívlelését és felkarolását. Budapest, 1928. szeptember hó.

Teljes tisztelettel:

Peterdy Béláné, Tóth Irén.

A cikk egyes részeivel ugyan nem értünk egyet, de általánoságban a már általunk is hirdett elveknek megfelel s mint megfontolandót legmelegebben ajánljuk. (A szerk.)

CCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCCC

— Tartsuk szem előtt a mentők jelszavát: **„Mindenkét érhet baleset!”** és anyagilag támogassuk a mentő-egyletet.

A szociális probléma.

(Folytatás.)

Kimutatta már a történelem, hogy a marxizmus alapján felépített állam csődöt mond. Tehát hasznossági szempontból nem válik be. Azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy az igazságnak és jognak kritériuma nem a hasznosság. Lehet valami hasznos, anélkül, hogy jogos volna. Hasznos volna a szegény embernek a a vagyon, de ez még nem jogosítja őt fel arra, hogy a másik vagyonát elvegye. Ennélfogva még ha valóban hasznos is volna a marxizmus, ez a szempont maga még nem igazolná a jogoságot. A következőkben épen azt óhajtuk bizonyítani, hogy a marxizmusnak jogi alapja nincs. Más szóval: az államnak nincs joga a produktív vagyont teljes egészében lefoglalni, alattvalóit az enémű vagyontól megfosztani.

Egy tapasztalati s egyuttal bölcséleti igazságot bocsátunk előre. Olyan igazságot, amelyet józan eszszel még senki sem tagadott. Szól pedig ez az igazság imigyen: az egyén és a család előbb volt az államnál. Világos dolog. Hiszen az állam családokból alakul, a családok az állam összetevői, belőlük épül fel az állam. Nos a kövek, a téglák előbb vannak meg, mint az épület.

Tekintsük most már a családokat az állam alakulása előtt. Egészen bizonyos, hogy az egyének és családok mar joga volt az élethez, mielőtt állam létezett volna. Hogyne, hiszen e jog nélkül kipusztult volna a család, következésképpen sohasem jött volna létre maga az állam. De mit jelent az élethez való jog? Emberi életéről van szó s az emberi élet sok tekintetben gyámoltalanabb az állati életnél. Az állat hamar nagykoru, az ember sokáig gyermek. Az állat hamarabb és könnyebben megszerzi életszükségeit, mint az ember. Az állatok nem nyugtalanítják a gond: miből élek, ha megbetegszem; miből tartom el családomat; ha gyok-e rájuk örökséget? Nincs gond, ahol nincs gondolat s az állat nem gondolkozik. Egészen más az ember. Tehetetlen csecsemőnek születik s csak hosszú évek nevelő-tápláló munkája formálja saját lábán is járn tudó emberré. Élelmét, ruházatát úgy kell megszereznie, lakását építeni kell, ha emberhez méltó életet akar élni s magát megvédeni az állatoktól, az időjárás viszontagságaitól. Ha joga van az élethez, joga van az élelemhez, ruhához, lakáshoz is. Honnét veszi mind-ezeket? Az állvány-növény- és állatvilágból. Tehát joga van annyi terméshez, amennyi kell az életre, sőt joga van ahhoz is, hogy egy darab földet, egy csomó állatot s növényt, mint magán-tulajdont birtokoljon. Mert gondoskodni kell, hogy gyermekei nevelése, esetleges betegség és az öregség idejére is legyen mit aprítani a tejbe. Ehhez azonban szükséges, hogy földjével szabadon rendelkezzen, befektetéseket eszközölhessen: amit csak úgy tehet, ha másnak nincs parancsoló szava azon a földön, amelyet ő művel. Egy szóval: az ősember

nek megvolt a tulajdonjoga a produktív vagyont illetőleg, mert enélkül nem lett volna joga az emberhez illő élethez.

Most figyeljük meg azt az időpontot, amelyben a családok az első államot alapították. Amikor tehát elhatározták, hogy nem egymástól izoláltak, hanem vállvetve dolgoznak és küzködnek az életben. Az állam megalakulása kétségkívül az emberi természetben gyökerezik. Az egyes családok érzik, hogy igazi életet, emberhez méltót, csak úgy élhetnek, ha a munkáikat megosztják. Mindenki nem lehet minden. A primitív ember földműves, halász, vadász, építész, szabó, festő, kovács stb., stb. volt egy személyben. Amellett katoná is, őrtálló katoná, aki sose alhatott nyugodtan, félnie kellett a barlangi medvétől, de a másik embertől is. Hamar belátta, hogy a teendőket parcellázni kell: legyenek csak katonák, csak kovácsok, csak halászok; egyik ez, a másik az. Az egyik munkája segítve a másik hiányát, mindegyiket őrizze a közös hatalom, az államhatalom.

Amikor az ősembereket a természeti törvény az államba összehozta, arra is kötelezte őket, hogy bizonyos jogokról lemondjanak. Az izoláltak élő ember, ha akart, építhetett magának hűszemeletes házat s aztán — ha oka volt rá — felgyújthatta. A államban ilyen joga nem lehet. Másokkal él együtt, akiknek joguk van a levegőhöz, a világossághoz: csak úgy építhet, hogy a másikat meg ne fossza jogától, a levegőtől és a naptól; csak úgy rombolhat, hogy a másinak kára ne származzék belőle. A forrás vizét csapdákkal vehette körül, hogy idegen embert elriasszon; az állam megtilthatja neki s megteheti, hogy közös forrása legyen tíz családnak, egész községnek, ha a közelségben más forrás nem volna. És még sok sok jogról kell lemondania az államba lépő embernek.

Az a kérdés, vajjon a magántulajdon jogáról le kell-e mondania? Az szocialisták igenlő választ adnak. Mi ellenben azt állítjuk és bebizonyítjuk is, hogy a magántulajdon joga megmarad az államban is. Állítjuk, hogy az államnak nincs joga a magántulajdont is elvonni az alattvalóktól.

Dr. Döry László.

A Mohácsi Önk. Tűzoltó Egylet közgyűlése.

Vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést a Mohácsi Önkéntes Tűzoltó Egylet.

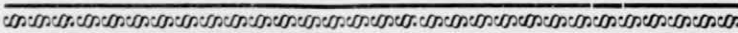
Schmidt Lajos elnök a közgyűlés megnyitása után az elmúlt évi működéséről számolt be röviden. Az Egyesület célja volt az intézmény minél jobb és tökéletesebb fejlesztése, amely célért mindent elkövetett az elnökség és a parancsnokság. Örömmel állapítja meg, hogy a város tanácsa a legnagyobb megértést tanúsította a tűzoltóság kívánalmaival szemben, úgy hogy a kitűzött programot nagy részben sikerült elérni. Ezek

voltak a közutak szaporítása, a tűzoltótorony építése, a modern motoros fecskendő beszerzése és a szigeti őrség megszervezése. Megemlékeztek a működő tagok lelkesedéséről és indítványozta, hogy eredményes munkájukért a közgyűlés köszönetet szavazzon meg. Ugyancsak köszönetet indítványoz megszavazni a parancsnokságnak, a városi tanácsnak és a város képviselőtestületének.

A közgyűlés egyhangulag így határoz.

Ezután Bánovics József főparancsnok terjeszti elő évi jelentését, valamint a jövőre vonatkozó programját. Az érdekes jelentést legközelebbi számunkban teljes terjedelmében fogjuk ismertetni. A közgyűlés a egyébként főparancsnoknak értékes munkásságáért köszönetet szavazott meg.

Herger Alajos előterjeszti a zárszámadást, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. Schuller József a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő.

„Aki magát fölmagasztalja . . .

megaláztatik.“ Igaz szavak, mégis kevesen vannak, akik minden cselekedetükben zsinór-mértéknek fogadták el. Az ember ősi bűne, a kevelység sokszor a legnagyobb megpróbáltatásokat idézi elő, mert a kigyó szavai — „olyanok lesztek mint az Isten“ — lázba hozzák a mindennapi élet szürke emberét is. Büszkén hordja fejét és nem akarja észrevenni a porban feléje közeledő szegény vámost. Sok alázatosság kell ahhoz, hogy olimpiai elszigeteltségünkbel belássuk és megértsük, hogy mások is éreznek, másoknak is vannak igényei és nem lehet embertársunkat holmi basáskodó tempóval kezelni.

Oh, ehhez a sártekehez láncolt ember nagyon is tud büszke, gögös lenni. De szerencse, hogy az evangéliumi alázatosságnak, ennek a nagy igazságnak is vannak és lesznek követői, különben elviselhetetlen lenne az élet itt a földön.

(—J.—)

— Egyházmegyei kinevezések. Virág Ferenc megyéspüspök Majerhof Péter bonyhádi hittanár Szajka adminisztrátornak, Than Nándor lippói plébánoszt Versendré adminisztrátornak, Szolga István mohácsi káplánt Kistengeller adminisztrátornak nevezte ki. Szolga István előléptetését bizonyára nagy örömmel fogadják a

A költségvetés letárgyalása után Schmidt Lajos elnök indítványozza, hogy a pártoló tagsági díjat 2 P-re szállítsák le, hogy a polgárság nagyobb számban iratkozzon be a pártoló tagok sorába. A közgyűlés dr. Rüll János felszólalása után egy évi próbaidőre így állapította meg a tagdíjakat.

Fridrich Oszkár indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy megkeresi a város tanácsát a vasárnapi egésznap villanyszolgáltatás bevezetésére, valamint felírnak a kereskedelmi miniszteriumhoz az éjjeli telefonszolgálat elrendelése iránt.

A közgyűlés ezzel véget ért.

A közgyűlés után dr. Frey János apátbenedécs megáldotta az új tüztornyot és a motorosfecskendőt. A szertartás után emelkedett hangú beszédet tartott, amelyben kiemelte a tűzoltó hivatás nagy fontosságát és emberbaráti tevékenységét. Az Isten áldását kérte a további munkálkodásukhoz.

mohácsiak. Mohácsi káplánkodása alatt hitbuzgó, szorgalmas papot ismertünk benne s távozását szívből sajnáljuk. Helyette mohácsi káplánná a megyéspüspök Scultz Gábor Bátorokról nevezte ki. A megyéspüspök továbbá Reil Antal szajki adminisztrátort Majsra, Pintz Balintot Somberekről Rácpetrere, Lickert József somberek vikáriust Bátorokhoz helyezte át.

— Gordon Róbert meghalt. A Dunagőzhajózási Társaság és a Mohács pécsi vasút vezérigazgatója folyó hó 8-án, 51 éves korában meghalt. Az elhunyt vezérigazgató nemrégiben vette át a DGT. vezérigazgatói állását s működéséhez nagy reménységet fűztek. Hivatalba lépése után röviddel azonban betegeskedni kezdett, amely betegségéből fel sem gyógyult többet. Te netese hétfőn délután volt Budapesten

— A mohácsi levénták dícsérete. A vármegyei levéntevesenynek a mohácsiakra nézve kitüntető része volt az, amikor a mohácsiak felvonulása után Albrecht kir. herceg külön is gratulált levéntáinkhoz Margitay Lajos dr. polgármesternek. Ez a magas elismerés buzdítás legyen levéntáinknak a további még szebb munkára.

— Eljegyzés. Czifra Sándor pénzügyőri fővigyázó Szentlőrinc és Auth Irén urleány Mohács jegyesek.

— Elkészült a memorandum a gimnázium ügyében. A város tanácsa a napokban elkészült a kultuskormányhoz intézendő memorandummal a gimnázium ügyében. A memorandumot október hó 1-én dr. Fischer Ferenc főispán és dr. Margitay Lajos polgármester személyesen fogják Budapestre felvinni.

— Magalacult a gyümölcsértékesítő szövetkezet. F. hó 11-én d. u. 4 órakor tartotta a „Margitta gyümölcs és kertvéteményeket értékesítő és üzemi szövetkezet“ alakuló közgyűlést dr. Margitay Lajos polgármester elnöklése alatt. A bejegyzett üzletrészek és megjelent aláírók

számba vétele] után a törvény értelmében a közgyűlés határozatképesnek nyilvánítottán, dr. Margitay Lajos közgyűlési elnök felszólítására a megjelent tagok a szövetkezet megalapítását egyhangulag kimondták. Az elnök felkérte Ihrig Pált az alapszabályok felolvasására és ismertetésére, minek megtörténte után azt a közgyűlés elfogadottnak jelentette ki. Ezután az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választására került a sor és igazgatósági tagokul: dr. Beck Alajos, Schmidt Lajos, dr. Mihályffy István, dr. Neumayer József, Auber Vilmos, Ihrig Pál, dr. Margitay Lajos és Németh Károly választották meg, felügyelőbizottsági tagokul: Porgányi Lajos, Bálint Lajos, Somogyi Kornél és vitéz Kürtösy Mityás. Egyébb indítvány nem lévén dr. Margitay Lajos közgyűlési elnök megköszönte a tagok megjelenését s a közgyűlést berekesztette.

— Halálozás. Folyó hó 7-én rövid szenvedés után, életének 86 ik évében elhunyt özv. Tadiés Antalné szül. Reberics Mária. Temetése szeptember hó 9-én, délután 4 órakor volt általános részvét mellett.

— Fegyverárverés az államrendőrségen. Értesitem Mohács r. t. város lakosságát, hogy 1928 szeptember 26 án d. e. 10 órakor a rendőrkapitányság I. emelet 3. számú szobájában talált tárgyakat, továbbá elkobzott és gazdtalan jószágokat (fegyver, lőszer, halászati cikkek stb) fogok elárverezni. A fegyverek és lőszer árverésen csakis fegyver és lőszer-vásárlási engedéllyel bírók és fegyver- és lőszerkereskedők vehetnek részt. Liedemann m. kir. rendőrtanácsos a kapitányság vezetője.

A világhírű fatűzelésű

„ZEPHIR“

valamint
eredeti folytonegő

„PREMIER“

„BRENDA“

„KALOR“

„PÁRIS“

„ÉVA“

KÁLYHÁK

„ALFA“ asztaltűzhelyek
és egyéb elsőrendű

TŰZHELYEK

a legnagyobb választékban és legolcsóbban

KRAMER ANTAL FIAI

CÉGNÉL

Mohács, Király-ut 32. sz.

— A DGT. és a MVP. új igazgatója. Gordon Róbert halálával megindultak a kombinációk az új vezérigazgató személyére. Állítólag a legtöbb esélye **Bacsinszky** Vladimir dr.-nak van, aki a bosnyák vasutak elnökgazdátja volt s képzett, kitűnő vasutas, aki mindenesetre nyeresége lenne ennek a nagy vállalatnak.

— Uj kormányfőtanácsos. A kormányzó a helyettes miniszter-elnök előterjesztésére **Gudrum** Szigfrid, a mohács—pécsi vasut ny igazgatóját közhasznú tevékenységéért kormányfőtanácsossá nevezte ki.

— Pécsi hadastyanok Mohácson. A Pécsi I. Hadastyan Egyesület mintegy hatvan tagja vasárnap reggel Mohácsra érkezik. Delelőtt 10 órakor a Geiger féle vendéglőben a szélesebbkörű szervezkedés érdekében értekezlet lesz. Kérlik az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— A rokkantegyleti jubileumi füzet árát már sokan beküldték; akik még nem küldték be, azokat kéri a rokkantegylet vezetősége, hogy az elszámolás megkönnyítése céljából a füzet árát 1.50 pengőt mielőbb beküldeni szíveskedjenek.

— Megalakult a Mohácsi Szigeti Vadásztársaság. Múlt hó 18-án tartotta alakuló közgyűlését a Mohácsi Szigeti Vadásztársaság. Az alakuló közgyűlésen a következő tisztikart választották meg: Elnök: **Horváth** János, alelnök: **Katary** Antal, jegyző: **Szeibold** Antal, pénztáros: **Hauser** György, ellenőr: **Oszwald** János, vadászmeister: **Oszwald** Antal, helyettes vadászmeister: **Mojzes** Péter.

— Mohácsi autós sikere a balatoni Steyer csillagversenyben. Vasárnap rendezte a Steyer autógyár Lepsényben a balatoni csillagversenyt, amelyre több mint 100 Steyer autótulajdonos nevezett be. Mohácsról dr. **Faltay** János orvos indult a versenyben, a legteljesebb sikerrel. A kitűnő autóvezető pompás Steyer kocsi-jával az összes számokban nagyszerűen szerepelt és elnyerte az első díjak egyikét, a báró **Wolfner** András tiszteletdíját, egy remekbe készült ezüst serleget. Fényes szereplésének értékét emeli azon körülmény, hogy a versenyzők az ország legnevesebb autóvezetői közül kerültek ki, köztük az arisztokráciának is sok számottevő tagja. A sportszem-pontból is nagyszerű eredmény a mohácsiak körében is örömet okozott, mi pedig ezuton kívánunk további sikereket.

— A Mohácsi II-ik Lajos Múzeum gyarapodása. a) **Aján-dékozás utján**: Zambach Endre mohácsi csatából tollas buzogány, Mohács város táborig kályha, Tóth Imre Bocskay István által kiadott nemesi oklevél 1605 (Dezny György), Teppert Ferencné, Patonay Vilma és Csascher Mária régi török rézkancsó, Brand Ede tőkobak és lopó, Ferenczi Klementin tréfás kancsó, Tarr Jenő 5 kötet XVIII és XIX. századbeli német és latin könyv (klaszikusok), Patonay Vilma megmeszesedett teknősbéka, Reberics Józsa Therapia speciális 1762.

és Grand Apfel (gyógykönyv 1752.), Bezeredy István kécsövű puská primitív závarzáttal, Zsuzsits András kovács bakterlánda. b) **Vétel utján**: Mohács város 6 darab XVIII. és XIX. századbeli pecsétjeinek fényképei, orosz kézigránát, magyar tulipános láda, magyar talas, magyar régi kifaragott láda, pécs-baranyai értesítő 1928., régi népies ezüst óralánc, statisztikai közlöny 1928., az időjárás 1928., kard a mohácsi csatából (a Dunából), dudu, századok 1928., Nemzeti Múzeum 10 évi beszerzésének értesítője, Riha tő 2 fényképe, az első emlékmű fényképe, sokac búsók 4 fényképe, sokac nők fényképe, mohácsi tüzoitók régi fényképe, földvári tő 2 fényképe. — A múzeum minden vasárnap nyitva van d. e. 10—12 ig.

— A legújabb divatu őszi-tavaszi és téliakabát és öltöny szövetek a legnagyobb választékban **Ivsovits** Ferencnél Mohács, új-városháza épületben kapható.

— Rendőri hírek. **Nagy** János nagybarackai lakos a szigeten csavargott, majd merészet gondolt s át jött a városba, ahol több kereskedőnél jómódu gazdának mondotta magát s különféle bevásárlásokat eszközölt. A károsultak feljelentésére a csendőrök előállították és átadták az államrendőrségnek, ahol letartóztatták és átadták a bíróságnak. A kár mintegy 53 pengő. — **Wiesler** Antal majsi napszamos Mohácson a **Schön** féle gabonakereskedésben **Schum** György, jómódu majsi gazda atyjának adta ki magát és 40 mm. árpat adott el, amire 20 pengő előleget vett fel. Pár nap múlva kiderült a szélhámosság s feljelentésre előállították és letartóztatása után átadták a bíróságnak.

— Talált tárgyak. Találtak egy kulcsot. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányságon.

— Statáriális bíróság elé kerül **Hajósovics**. Múlt pénteken szenzációs gyűjtogatás történt a szigeten. **Hajósovics** Lajos elváltan élő felesége házáat felgyújtotta, amely teljesen leégett. A gyűjtogatás előzménye az, hogy **Hajósovics** nemrég különvált feleségétől, mert az nem akart a teljesen az ő nevén álló vagyonból semmit sem rá iratni. Pénteken odament a tanyához, ahol **Topál** György nevű gazdát találta, aki elmondotta, hogy most ő bérlő a földet. **Hajósovicsot** elfogta a düh, hogy mások vannak azon a földön, amelyet ő művelt és rákiáltott, hogy: Pusztulj innen, mert rögtön meghalsz! Ezután uryszólván szemtanuk előtt szalmát hordott össze a ház mellé és azt meggyújtotta. A szomszédok abban a hiszemben, hogy **Hajósovics**nál revolver van, nem mertek közeledni sem a tüzhöz s így a ház teljesen elégett. A csendőrség letartóztatta és átadta a mohácsi kir. államrendőrségnek, amely **Hajósovicsot** Pécsre vitette, ahol hír szerint statáriális bíróság elé kerül, mert a gyűjtogatásra még mindig fennáll a statáriális rendelkezés. Az ügy már pénteken tárgyalásra is került, amelyről lapunk korai zárása miatt jövő számunkban hozunk tudósítást.

Igazságot Magyarországnak!

A Magyar Külügyi Társaság „Igazságot Magyarországnak!” c. alatt egy angol és magyar nyelven megírt művet bocsátott ki, amelyet közéletünk kiválóságai írtak. **Apponyi** Albert gróf, **Berzevicsy** Albert, id. **Wlassics** Gyula, **Nagy** Emil és mások a Nagy-Magyarországot ért sérelmeket és igazságtalanságokat rendszeresen egybefoglalták ebben a műben és a külföld elé tárják. A művet kiadó Magyar Külügyi Társaság minden két megrendelt magyar példány után egy angol példányt küld ki a világ minden művelt nemzetébe, de külön is rendelhető angol példány a megrendelő által adandó külföldi címre.

A Magyar Külügyi Társaság titkára most Mohácson jár és előfizetéseket gyűjt ugy magyar, mint angol kiadásra. Eddig mindenütt nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadták. A városháza majd minden tisztviselője rendelt egy-egy példányt, az adóhivatali tisztviselők közösen angol példányokat rendeltek, de a magánosok is nagy számban szerepelnek az iven. Reméljük, hogy ez a lelkesedés a mohácsi közönség között állandó lesz és mindenki tehetségéhez képest vesz részt ebben a mozgalomban, amely egyik hatalmas eszköze a magyar feltámadás egyengetésének, Nagy-Magyarország visszaszerzéséhez.

— Állatvásári kimutatás az 1928 évi szeptember hó 10-én tartott országos állatvásárról: **Felhajtott**: Szarvasmarha 1067 drb, ló és csikó 4522 drb, juh és bárány 679 drb, sertés és malac 3193 drb. **Eladott**: Szarvasmarha 285 drb, ló és csikó 137 drb, juh és bárány 321 drb, sertés és malac 721 drb. Összesen felhajtott: 9461 drb, eladott: 1464 drb. állat.

— **Knopfler** Bertalan kárpi-tos és butkereskedő a t. vevőközönség kényelmére telefont szereltetett fel. Hívó szám: 162.

— **Előfizetési felhívás**. Az 1868—1918-ig fennállott régi magyar királyi honvédség ötvenéves történetéről a m. kir. Hadtörténelmi Levéltár által kiadandó díszes munka immár nyomtatás alatt áll és ez év októberében kerül szétk. lőésre. A mintegy 400 oldalra terjedő vaskos könyv a régi honvédség keletkezésének, fejlődésének és háborús szereplésének minden mozzanatáról megemlékezik s nemcsak a honvédség csapatainak és parancsnok-ságainak, hanem a koronaórségnek, a méneskarnek, a csendőrségnek, a képviselőházi órségnek és a népfelkelésnek történetét is tartalmazza. Számos és igen részletes táblázatával mint forrás-munka, midenké számára becses adatgyűjteményül szolgál. Amellett a legapróbb részletekig terjedő pontossággal készített színes- és feketenyomású művészi képei a pompás művet nemcsak kedvessé teszik, hanem a régi honvédség őstörténetének és felszerelésének illusztrált, hiteles emlékkönyvévé is avatják. Előfizetési ára 25 pengő. Megrendelések, a pénz egyidejű beküldése mellett,

a m. kir. Hadtörténelmi Levéltár I. csoport igazgatójához (Budapest, I. Bécsikupu-tér 4. szám, III. em.) intézendők. A honvédség helyőrségi könyvtárai egy-egy példányt hivatalból kapnak. Az illusztrációk közül kiválasztott 10 színes és 10 színezetlen képet tartalmazó képeslevegézőlap-sorozat szintén kapható. Egy sorozatnak az ára 6 pengő.

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadtság, levertség, félelemrészek** esetinél a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz kitűnő házi-szer, amely az emésztőszervek legtöbb részéből eredő zavarokat gyorsan megszünteti és visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öreg embereknél is enyhén, kellemesen és megbízhatóan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Őszi divatlapok** megérkeztek és a legnagyobb választékban kaphatók **Fridrich** Oszkár könyves- és papirkereskedésében, Mohács.

— **Országos vásár Sombereken**. A sombereki országos állat- és kirakodó pótvásár f. hó 20-án lesz megtartva, melyre vészmentes helyről szabályszerű marhaléval mindenféle állat felhajtható.

— **Tekintse meg kályha- és tűzhelyraktárunkat**. — **Óriási választékot** fog találni. — **Kramer Antal Fiai**.

— **Missziós nap Budapesten**. A Szociális Misszió Társulat október hó 9-én Budapesten „Missziós napot” tart, amelyre az ország összes szervezeteit meghívták. A missziós összejövetel október 8-án kezdődik, amikor a budai Vigadóban az Országos Ifjúsági Kongresszus diszeloádása lesz s ezzel kapcsolatban ismerkedő est. Október 9-én szentmisével kezdődik a missziós nap, amely után a központi székházban gyakorlati szociális témákat, gondokat beszélnek meg az özsze-gyűjtők. Elszácsolásról, élelmezésről gondoskodik a központ. Aki a missziós napon résztvenni óhajt, jelentsse be szándékát a helyi elnökségnek.

— **Anyakönyvi bejegyzések** szerint 1928. szeptember hó 7-től 1928. szept. hó 14-ig. **Születések**: Ujvári Gyula, Teleki László, Wolf Miklós Zsigmond, Petrovics Mihály, Késics János, Heréb János, Weintraut Borbála. **Házasságkötések**: Vágó István Pál és Szieberth Anna, Turi János és Aladics Ilona. **Halálozások**: Ráder Ádám 42 éves, özv. Horváth Józsefné 75 éves, özv. Kovácsics Jánosné 75 éves, özv. Tadicus Antalné 86 éves, Szraka István 18 éves, özv. Szalai Istvánné 89 éves, Tompity Mátyas 64 éves, Reinitz Jakab 89 éves, özv. Barthalos Lajosné 52 éves, özv. Berger Jánosné 78 éves.

Szerkesztői üzenetek.

Temetőben — apámnál. A mostaniak sokkal rosszabbak.

Felolós szerkesztő:
ZSUZSITS ANDRÁS.
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR.

A Wolf közelében levő egy ezer négyszázhatvan □-öl

szőlőmet

présházzal és teljes felszereléssel, terméssel együtt a betegség miatt sürgősen eladom. Értekezni lehet

Polgár Ferenc

tulajdonosnál, Molnár-utca 8. sz.

Házeladás.

Árpád-utca 1 számú ház, 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel eladó 1000 pengő készpénz fizetés mellett. Bővebbet

Szvetnik Benő

háztulajdonosnál.

A Rihában nyolc lán

szántó föld

bérletre adó.

Megtudható

Gerginé

Felső-Dunator 7.

Ha fuvarost keres

ott a

„DUNA“ Szállítási vállalat

az

a legpontosabb és legolcsóbb.

Telefon 114.

Mohácsi hegyen, a Jenyei dűlőben 660 □-öl

szőlő eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Makulatura papir

nagyban és kicsinyben

kapható :

Fridrich Oszkár

könyv- és papirkereskedésében

MOHÁCS.

Homorudon a Haramza István-féle 2 hold

szántó föld eladó.

Bővebbet:

Baross-utca 35. szám alatt.

Fényképezőgép!

Egy keveset használt, jó állapotban levő 9X12 Aplanat

fényképezőgép

a hozzátartozó felszerelésekkel, u. m.: tálak, 3 darab lámpa, kazetták, üvegmerce, állvány, másolókeretek stb. eladó.

Megtekinthető

a kiadóhivatalban.

HÁZ

szabad kézből eladó. A Dunaparton, közvetlen a kishajó állomásnál, az Ármentesítő és Csánádi-féle ház között. Különösen alkalmas trafik, italmérés, vendéglő, vagy fűszer és vegyeskereskedés részére. A város legforgalmasabb részén, a szigeti átkelésnél.

Cim a kiadóban.

Eladó a mohácsi réten 22

kat. hold föld. Bővebbet

Özvegy György

Hunyadi János utca 11. szám.

Értesítés!

A m. tisztelt közönség b. figyelmét felhívom, hogy Mohácson, Király-u., Funták-féle házban levő üzletemben

Szörme-, bunda- és kalapárukat

nagy választékban tartok raktáron és mérték után készítek. Megtekinthetők bármikor vételkényszer nélkül.

Becsés pártfogást kér

Dick József.

Eladó

egy jókarban levő

szőlő

az előhegyen, présházzal, teljes felszereléssel. — Bővebbet:

Dr. Schmidt Miklós ügyvédnél, Mohács.

Szentháromság-utca 49. számú

ház

szabad kézből eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Van szerencsém a mélyen tisztelt nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Halász Laszlo úr házában Horthy Miklós ut 40. sz. alatt

fűszer-, csemege-, festék- és rövidáru kereskedést nyitottam.

Szolid és pontos kiszolgálással, valamint szolid árainkkal igyekszem a nagyérdemű közönség szíves bizalmát kiérdemelni. Kérem szíves támogatásukat és maradok

Ugyanott egy jó házból való fiu fizetéssel

TANONCNAK felvétetik.

mély tisztelettel

ARMBRUSZT JÓZSEF

fűszer- és vegyeskereskedő.

ZSUZSITS ANDRÁS HITELIRODAJA,

Szentháromság-utca 4. szám.

Folyósít leggyorsabban

rövidlejárati váltókölcsonöket

a legkedvezőbb kamatláb mellett,

hosszabb lejárati kölcsonöket

előnyös fix kamatlábbal,

törlesztéses kölcsonöket

100%-os kifizetéssel.

Terhes régi kölcsonök konvertálása olcsó kölcsonné.

Előzetes költség nincs!

Díjtalan felvilágosítás.

Butorozott szoba

Széchenyi-téren kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Gépirást — kéziratok, kérvények, levelek leírását — vállalatok előnyös áron.

Cim a

kiadóban és Zsuzsits tőzsdében.

Házeladás.

Mező-utca 7. számú ház szabad kézből eladó.

Ablakok és zsaluk eladók.

Cim a kiadóhivatalban.

Réz villanyluszter

3 águ, eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Porcellán

mozsdókészlet

mely áll mozsdótál, kancsó, szappantartó, szivacsstartóból 16 pengőért eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Mohács r. t. város tanácsától.

10.100/1928. sz.

HIRDETMÉNY.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a Szepeßy-téri kastély és az Inkei-féle ház közötti

épület anyagát

a folyó évi szeptember hó 16-án, azaz vasárnap délután 3 órakor a helyszínén megtartandó szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fogja adni. A bontási munkálatok a vevőt terhelik, aki az árverésen 50 pengő bánatpénzt is köteles letenni. Kikialtási ár 600 pengő.

Mohács, 1928. évi szeptember hó 7-én.

Dr. Margitay Lajos s. k. polgármester.

Eladó

örög Takács Antal féle ház,
Baross-utca 38. sz. Érdeklödni
lehet **Takács Bélánál.**

MOST JELENT MEG!

Csonkamagyarország

autó térképe

A Kir. Magy. Automobil Club kiadása.

Kapható: **FRIDRICH OSZKAR**

könyvkereskedésében, Mohács.

Üzletáthelyezés.

Értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy géperőre berendezett

asztalos műhelyemet

saját házamba, Kölcsy- és Rókus-
utcai sarokházba helyeztem át.

Kérem a nagyérdemű közön-
ség további szíves pártfogását.

Tisztelettel

Hange Alajos.

Fényképező gépek

lemezek, papírok és az összes
kellékek gyári áron

MELTZER EMIL

drogériaiban.

Telefon 128.

Saját termésű jó minőségű

fehér boromat

literenként 90 fillérért kimérem.

Pakusz János

Kossuth Lajos utca 43.

Eladó ház.

Szenháromság utca

41-es számú ház

szabad kézből

eladó.

Tarján Jenő

Mohács.

A LEGUJABB DIVATU

**ŐSZI ÉS TÉLI
UJDONSÁGOK**

megérkeztek, u. m. kosztüm, utcai ruha

őszi-tavaszi

öltöny- és télikabát szövetek,

otthoni ruha, pongyola és divataljszövetek, eredeti
angol, francia és svájci ujdonságok.

Ugyszintén a legujabb divatu

**férfiruha, átmeneti és télikabát
szövetek**

mindenféle színben állandóan nagy választékban,
továbbá vászon, schiffon, kanavász, bélesaruk, minden e
szakmába vágó cikkek legjutányosabban szerezhetők be

IVSOVITS FERENC

RÓFÖS- ÉS DIVATÁRU ÜZLETÉBEN

MOHÁCS, UJVÁROSHÁZA ÉPÜLET.

Pontos, figyelmes és szolid kiszolgálás!

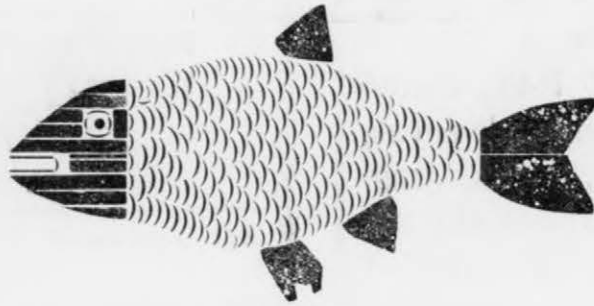
Maradékok mélyen leszállított árban!

MEGJELENT

Ungár: Sporthorgászati tapasztalatok

című műve, amely megtanítja a sporthorgászt arra,
hogyan lehet a különféle halakat legkönnyebben fogni.

Ára: 3.60 P.

Kapható:

FRIDRICH OSZKAR

könyvkereskedésében

Mohács.

**Vendéglősök
figyelmébe!**

Papírszalvéta, minden
nagyságban és árban
legolcsóbban kapható:

FRIDRICH OSZKAR

könyvkereskedésében

Mohács Telefon 67.

Könnyű, szilárd készítményű, ruganyos

hajtókocsi

kedvező feltételekkel eladó, ugy-
szintén készítenek kényelmes részletre

gazdasági kocsikat,

valamint mindennemű és méretű

halászati és sportvezetőket

és szakbavágó munkát.

Koleszár György

kocsigyártó

Apponyi-utca sarok.

Baross-utcában 81. számú

h á z

cserepes — kő és téglából épült
pár éve — áll két szoba, egy
konyha és mellékhelyiségből,
400 □-öl kert, 40 drb szép ne-
mes gyümölcsfa és szőlővel

eladó, esetleg kert
nélkül is **eladó.**

Azonnal beköltözhető.

Bővebbet a tulajdonosnál

Ugyanott két drb 400 lit. jó kar-
ban levő boroshordó eladó.

Szőlő eladás.

Jenyei dűlőben 5000 □-öl
szőlő haláleset miatt eladó.

Linyák Ferencné

Jenyei szőlőhegy.

Dunaszekcső-szigeten a főhelyen
bármely üzletnek megfelelő

H Á Z

telekkel eladó.

Bővebbet

VINCE ELEK

molnár.

Értesitem a n. é. vásárló közönséget, hogy sikerült egy elsőrendű

férfikalap és sapka

gyári lerakatát megszereztem és így állandó nagy raktárt tartok jobb és olcsóbb minőségű férfi divatkalapokban, vala-
mint egész finom GYUKITS, ITO, HÜCKL, BORSOLINO s más gyártmányokat is.

Ajánlom továbbá óriási választéku

férfi-, női- és gyermekcipőimet

kiváló minőségű, olcsó reklámárak. Harisnyák, kötött kabátok és Pouloverek, bőrtárcák, retikülök, esernyők.

Női és férfi fehérneműk

gallérok, nyakkendők, zsebkendők.

Férfikalapok szakszerű javítását és tisztítását elvállalom.

Rövidárak, kézimunkák és kézimunkaanyagok.

MOLNÁR BÉLA

uri, női, divat és rövidáru kereskedő

MOHÁCS,

(az új városházával szemben.)

Piaci árak:

a szerdai hetipiacon		
Buza . uj	24.—	P
Zab . „ . .	24.—	P
Rozs . „ . .	23.—	P
Tengeri morzsolt .	35.—	P
Árpa . uj	24.—	P
Bab	65.—	P

LEGJOBB, PRIMA
minőségű dió-koksz,
porosz szén és min-
den minőségű öl fa,
apritott fa

kapható jutányos árban
nagyban és kicsinyben.

Szász és Társa

tüzifa és szénkereskedők
Báró Eötvös u. 19.
Telefon 117.

Ajándékát

mélyen leszállított áron

PÁNCSITS ÉKSZERESZNÉL VEHET

Nagy raktár: arany, ezüst függők
láncok, karkötők, gyűrűkben
Ezüst és Alpacca ridikül, ciga-
retta szelencék, sétabot, evőesz-
köz, dísztárgyakban.
Órák és double árukban.
Ugyanott javítás, vésés és köfog-
lalás készül.

Eladó

a Limics-foknál 3000 □ öl

föld szállással,

gyümölcsösrel, szőlővel együtt.

Balatinác Márján

tulajdonos.

Világsszabadalom!
Tartóssága örökös!

A technika csodája!
10 éves garancia!

fatüzelésű, légfűtéses, folytonegő kályha

„Zephir” kályhával fűt ma már a Makk-Asz is,
Ha jó kályhát akar, szerezze be már is!

10 kiló FÜT 24 órán
fával EGÝ NORMÁL SZOBÁT
át

Leggazdaságosabb, leghigiénikusabb!

REKORD szén-, koksz- és fatüzelésű folytonegő
kályhák. Vegyestüzelésű „ZEPHIR” kályhák.
ELITE takaréktűzhelyek Kéménytoldók.

Árlistát készséggel küld:

HÉBER SÁNDOR

kályha- és tűzhelygyára, Budapest,
VI., Vilmos császár-ut 39., (Hajós-u. sarok.)
Lerakat:

Mohács: Witt József Utóda.

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség tudomására adni,
hogy szakszerűen megtanult

manikürözést

megkezdtem, családokhoz ház-
hoz járok és vasárnap laká-
somon Király-u. 17. (Rosenthal
ház) dolgozom. A legkényesebb
igényeket igyekszem kielégíteni.
A nagyérdemű közönség párt-
fogását kérem.

Kohn Böske.

Eladó

a Cserben egy lánc szőlő ter-
mással együtt □ öle 1 pengő,
Mohács, Korszós-utca 17. sz.
nagy jókarban levő gazdasági
ház jutányos ár mellett.
Értesítést ad

Pakusz János

Kossuth Lajos utca
O. F. B. ingatlan iroda.

Modern butor ujdonságok.

Nagy választék mindennemű butorokban

KNOPFLER BERTALAN-nál MOHÁCS

vasutállomással szemben.

Telefon 162. szám.

NAGY RAKTÁR

u. m.: háló berendezés 360 P-től, ebédlő
440 P-től, garnitúrák, szalonok, diványok,
asztalok, íróasztalok, székek, fotelek, virág-
állványok, vasbutorok, rézkarnisok stb. stb.
Tekintse meg raktáramat vételkényszer
nélkül.

Saját asztalos és kárpitos műhely!!!
Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.
Kizárólag szolid munka!!!

Tüzifa, koksz és porosz-szén

megérkezett Belisce-ről I. oszt. legprimább minőségű:
gyertyán, bükk és kőris
hasáb, valamint ugyanily minőségű
kőris gömbfa,

melyeket házhoz szállítva ölenként, vagy vagon tételekben
szállíthatok.

Tartok azonkívül állandóan raktáron:

- I. a. porosz szalon, szobafűtésre legalkalmasabb pormentes
darab szenet
- I. a. porosz brikettet, mely cséplésre a legalkalmasabb és leg-
gazdaságosabb.
- I. a. porosz rostált kocka szenet, továbbá
- I. a. porosz kokszot, melyet zsákokban házhoz szállítok.

Telefon 57. és 58.

Tarján Jenő.

OMNIA

MOZGÓSZÍNHÁZ

1928. szeptember 14—15—16-án

Péntek,—Szombat

Vasárnap

Este 1/2 9 órakor.

Délután 1/2 6 és este 1/2 9 órakor

DOUGLAS FAIRBANKS legkiválóbb alakítása!

Kard és korbács

Színmű 8 felvonásban.

Főszereplő: DOUGLAS FAIRBANKS.

Fényes kíséző műsor és Híradó.

1928. szept. 18—19 Kedd—Szerdán este 1/2 9 órakor

FOX SUPER FILM!

A festő és a modell

7 fejezet egy műterem titkaiból A főszerepben: OLIVE BORDEN
EZT MEGELŐZI:

A FEKETE JACK

Cowboy történet 6 felvonásban. — Főszereplő: BUCK JONES.

Helyárak: Páholyülés 1:30, zártszék 1:10 pengő, I. hely 90, III-ik
hely 70, III-ik hely 50 fillér.

FIAT 520. MODELL,

kis hathengeres

a legtökéletesebb 2 literes automobil 4—5 üléses

megérkezett.

7-szer csapágyazott rezgés mentes főtengellyel benzin, olaj,
levegőszűrő berendezéssel, 2 darab komplett tartalékkerékkel,
teljes szerszámfelszereléssel 9660 pengő + adó.

Megtekinthető a körzeti képviselőnél:

MESTRITS JENŐ,

Belvárosi Garage PÉCS. Telefon 6—44. szám.

Kivánságra vidéken bemutatjuk.